

Adalimumab (Yuflyma®) voor kinderen

Je dokter en/of MDL- verpleegkundige heeft met je gesproken over het gebruik van adalimumab (Yuflyma®). In deze folder lees je de belangrijkste zaken over dit medicijn. Namelijk de werking, maar ook hoe je dit medicijn het beste kunt gebruiken. Elke medicijn heeft naast de werking ook altijd kans op bijwerkingen. In deze folder lees je hoe je om kunt gaan met deze mogelijke bijwerkingen. Deze folder is géén vervanging van de bijsluiter die je bij de apotheek krijgt. Heb je na het lezen van deze folder nog vragen, dan kun je daarmee terecht bij je dokter of MDL- verpleegkundige.

Algemeen

De oorzaak van de ziekte van Crohn en colitis ulcerosa is tot nu toe niet bekend. Daarom is de behandeling met medicijnen gericht op het verminderen van klachten en het voorkomen van verslechtering van je ziekte. Medicijnen kunnen gegeven worden om de ziekte rustig te maken (vaak een korte behandeling) maar ook om de ziekte rustig te houden (onderhoudsbehandeling voor jaren). Daardoor kan het zijn dat je verschillende medicijnen tegelijk moet gebruiken. De ziekte geneest dus niet door de behandeling met medicijnen. Na het verminderen of stoppen met (onderhouds)medicijnen kunnen de klachten weer terugkomen.

Werking

Adalimumab is een relatief nieuw (zogenaamd biologisch) middel tegen de ziekte van Crohn en colitis ulcerosa. Adalimumab wordt voorgeschreven als andere medicijnen onvoldoende werken.

We weten dat bij patiënten met ziekte van Crohn of colitis ulcerosa in verhoogde mate het ontstekings eiwit tumor necrosis factor (TNF) aanwezig is in de darm. Dit eiwit speelt een rol bij het ontstaan en in standhouden van de kleine wonden en ontsteking in je darm. Adalimumab zorgt ervoor dat dit eiwit geen kleine wonden meer kan maken. Hierdoor nemen de klachten, zoals diarree en buikpijn af. Ook voelen veel patiënten zich over het algemeen minder moe en kunnen ze meer dingen ondernemen in het dagelijks leven. Het effect van adalimumab treedt over het algemeen snel op, dat wil zeggen binnen enkele dagen tot weken.

De werking van adalimumab lijkt heel erg op infliximab, een ander medicijn wat werkt op het TNF ontstekings eiwit. Het kan zijn dat je eerst goed reageerde op het medicijn infliximab, maar opeens niet meer zo goed. Dit kan komen omdat je allergisch bent geworden op het medicijn infliximab. Je hebt dan antistoffen tegen de infliximab gemaakt. Deze antistoffen passen niet op de adalimumab en daarom is dit een goede behandeling als je niet meer reageert op infliximab.

Voorzorgsmaatregelen

Voordat je kan beginnen met adalimumab is het belangrijk om infecties uit sluiten die je bij je kan hebben, hoewel je daar nu geen last van hebt. Een voorbeeld hiervan is een longziekte, tuberculose (TBC), en een leverontsteking, hepatitis B. Je afweersysteem zorgt ervoor dat deze ziektes geen klachten geven. Het gebruik van adalimumab kan het ertoe leiden dat deze ziektes actief worden en klachten geven. Daarom zul je voor het starten met de behandeling op tuberculose en hepatitis B onderzocht worden.

Gebruik

- Adalimumab wordt gegeven door middel van onderhuidse injecties. Dit is een kleine prik in de vetlaag van je huid, vaak is dit in je buik of bovenbeen.
- Misschien ken je wel iemand met suikerziekte die op dezelfde manier zichzelf medicatie moet geven.
- Dit medicijn kan jezelf geven, maar één van je ouders bijvoorbeeld kan dit ook doen. De persoon die het gaat toedienen krijgt in het ziekenhuis uitleg.
- Het is goed te leren. Als jij of niemand in je omgeving het medicijn toe durft te dienen, dan kan het via de huisarts of de thuiszorg geregeld worden.

Wanneer

Adalimumab wordt 1 keer per week of 1 keer per 2 weken gegeven, bij voorkeur op dezelfde dag van de week. Bewaar de adalimumab altijd gekoeld, zoals vermeld staat op de verpakking. Anders werkt het medicijn minder goed.

Bijwerkingen

Soms kan adalimumab ervoor zorgen dat je afweersysteem te veel onderdrukt wordt. Hierdoor kunnen bepaalde infecties, zoals een luchtweginfectie of een blaasontsteking meer klachten geven en kan het langer duren voordat ze overgaan. Tijdens het gebruik van adalimumab is het daarom belangrijk dat je goed op jezelf let.

Als je tekenen hebt van een infectie, zoals wonden, problemen met je gebit, koorts en niet lekker zijn, en deze klachten gaan niet binnen enkele dagen over, neem dan contact op met je behandelend arts of huisarts.

Zeldzame bijwerkingen zijn onder andere zenuwaandoeningen en hartproblemen. Neem contact op met je dokter of MDL verpleegkundige indien je een van de volgende klachten hebt;

- allergische reacties als hooikoorts, maar ook op de plek van de toediening, zoals huiduitslag en jeuk of moeilijkheden met lopen, verminderd gevoel of tintelingen in de ledematen.
- wazig zien en oogpijn.
- stemmingswisselingen, angst of moeite met slapen.

Aanvullende informatie

Alcohol, drugs en andere stoffen

Voor je algemene gezondheid wordt geadviseerd het gebruik van alcohol en drugs te matigen en niet te gebruiken voor je 18e verjaardag. Drugs kunnen mogelijk de werking van adalimumab beïnvloeden.

Reacties met andere medicijnen

Dit medicijn kan voor zover bekend veilig worden gebruikt naast andere geneesmiddelen. De enige uitzondering hierop is medicatie tegen reuma: (Anakinra en Abatacept.)

De combinatie met andere afweeronderdrukkende medicijnen, zoals azathioprine, geeft een hogere kans op infecties, maar is soms noodzakelijk om de ziekte rustig te houden. Overleg bij twijfel met je

dokter of MDL-verpleegkundige.

Reizen

Tijdens het gebruik van adalimumab kun je prima op reis gaan. Er zijn echter enkele punten waar je rekening mee moet houden:

- Adalimumab moet gekoeld bewaard worden. Er zijn via de apotheek allerlei hulpmiddelen te krijgen om je adalimumab mee te nemen op reis.
- Vermijd het eten van (vaak onhygiënische) stalletjes op straat en drink alleen maar water uit flessen.
- Haal voordat je op reis gaat een medicijnpaspoort bij de apotheek.
- Vraag je dokter/ MDL-verpleegkundige om een Engelstalige brief met je ziektegeschiedenis, huidige medicatie en telefoonnummers voor nood.
- Ga je op reis naar landen met verhoogd risico op bepaalde infectieziektes raden we aan contact op te nemen met de GGD voor advies betreffende vaccinaties

Vaccinaties (inenting)

Meld altijd aan de dokter dat je adalimumab gebruikt. Adalimumab kan de werkzaamheid van sommige soorten vaccins verminderen en de kans op bijwerkingen door de vaccins vergroten. Overleg met je apotheker of dokter als je gevaccineerd moet worden. Zo mag je tijdens de behandeling met adalimumab geen vaccinaties krijgen tegen: gele koorts en Bof/Mazelen/ Rode hond (BMR), omdat dit een 'levend' vaccin betreft.

Omdat je adalimumab gebruikt en een chronische darmziekte hebt wordt geadviseerd om in het najaar de griepvaccinatie te halen.

Vruchtbaarheid, zwangerschap en borstvoeding

Tot zover bekend lijkt het gebruik van adalimumab gedurende de zwangerschap veilig. Overleg met je dokter wanneer je een zwangerschapswens hebt of zwanger bent en adalimumab gebruikt.

Adalimumab komt echter ook in de bloedsomloop van het kind. Om het kind zonder adalimumab geboren te laten worden kan adalimumab soms, in overleg met je dokter, in week 24 van je zwangerschap gestaakt worden. Vaak geldt dat een opvlamming van de ziekte meer risico's met zich meebrengt in de zwangerschap dan het gebruik van adalimumab.

Adalimumab gaat over in de borstvoeding. In het algemeen wordt geadviseerd om geen borstvoeding te geven. Overigens zijn tot nu toe geen schadelijke gevolgen gevonden bij kinderen die borstvoeding kregen van een moeder die adalimumab gebruikte. Overleg met je dokter over het geven van borstvoeding tijdens adalimumab gebruik.

Adalimumab (Yuflyma®) toedienen bij kinderen

Uitleg voor degene die het medicijn toedient

Spullen die je nodig hebt:

- medicatieoverzicht
- met adalimumab gevulde pen, of spuit met naald

- pleister
- afvalzakje of naaldencontainer

Werkwijze:

1. zorg voor een rustige omgeving
2. controleer op het medicatieoverzicht de datum van de injectie
3. haal de adalimumab uit de koelkast
4. controleer de houdbaarheidsdatum en de dosering
5. was je handen
6. bepaal de prikplaats (bij voorkeur in het bovenbeen of links en rechts onder in de buik)

Toedieningsinstructie

Gevulde pen:	Spuut met naald:
--------------	------------------

● Controleer in het venster of er heldere vloeistof in de spuit zit. ● Verwijder de dop van de pen. ● Plaats de pen loodrecht in de huid in een hoek van 90 graden. ● Druk de pen op de huid. ● Je hoort dan een duidelijke 'klik', de pen wordt nu geactiveerd. ● Blijf duwen tot je een 2e klik hoort om ervoor te zorgen dat alle medicijnen in je lichaam terecht komt ● Neem na 10 seconden de voorgevulde pen rechtop van zijn plek ● Druk met een gaasje gedurende 10 seconden zachtjes op de plek waar je geprikt hebt om eventueel het bloeden te stop Probeer niet te wrijven. Plak er zo nodig een pleister op. ● Laat de Yuflyma pen in één geheel in de afvalbak vallen. ● Dit mag in de gewone huisvuilniszak. ● Was je handen. ● Teken de injectie af op het medicatieoverzicht.	● Verwijder het dopje van de spuit en zet de naald op de spuit. ● Verwijder de beschermhuls van de naald en houd de spuit als een pen in je hand. ● Fixeer met je andere hand de prikplaats tussen duim en wijsvinger. ● Plaats nu de naald loodrecht in de huid in een hoek van 90 graden. ● Trek met de hand die eerder de huid fixeerde, de stamper van de spuit iets omhoog en kijk of er bloed in de spuit komt. Is dit het geval verwijder dan de spuit, druk de prikplaats af en begin opnieuw met een nieuwe spuit en naald. ● Spuit vervolgens de vloeistof in door de stamper rustig naar beneden te drukken. ● Leg een gaasje op de prikplaats en verwijder de naald, in één beweging, uit de huid. ● De prikplaats niet masseren. ● Laat spuit en naald in één geheel in de naaldencontainer vallen. ● Druk de prikplaats af met het gaasje en plak er zo nodig een pleister op. ● Doe al het overige afval in een afvalzakje. ● Dit mag in de gewone huisvuilniszak. ● Was je handen. ● Teken de injectie af op het medicatieoverzicht.
--	---

Aanvullende informatie

Injectiemoment

Kies een vaste dag en tijdstip in de week waarop je de prik zet, zodat je het niet vergeet.

Knoeien

Wanneer er vloeistof uit de spuit wordt geknoeid op bijvoorbeeld meubilair of tapijt, dan kun je de vloeistof opnemen met een tissue en daarna het oppervlak met water reinigen. Komt de vloeistof in aanraking met kleding, dan kun je deze het beste direct wassen in de wasmachine. Bij contact met de

huid en/of ogen moet je 10 à 15 minuten grondig spoelen met water en hierna contact opnemen met je huisarts of behandelend arts.

Naaldencontainer, bij spuit met naald

Direct na het prikken doe je de spuit met naald in de naaldencontainer.

De volle naaldencontainer moet worden ingeleverd bij de apotheek en mag niet bij het huisafval.

Overig afval

Al het overige afval inclusief de pen mag in de normale huisvuilniszak.

Voorraad

Controleer regelmatig de voorraad injecties. Neem zo nodig contact op met de apotheek of met je dokter voor een herhaalrecept. Let op: adalimumab moet altijd gekoeld bewaard worden!

Prikaccident

Het is mogelijk dat als iemand anders jou prikt, zich per ongeluk prikt aan de naald tijdens het prikken of opruimen van de adalimumab. Laat in dat geval het wondje goed uitbloeden, door vlak naast de wond te drukken. Dit om eventuele adalimumab te verwijderen. Spoel het wondje met lauw kraanwater uit. Neem vervolgens contact op met de polikliniek van het Juliana kinderziekenhuis of met je huisarts tijdens en buiten kantooruren

Adviezen bij prikangst

Prikken krijgen is natuurlijk nooit leuk, maar soms is het wel erg belangrijk. Adalimumab is niet verkrijgbaar in tabletvorm.

Hierbij een aantal tips om het prikken misschien wat makkelijker te maken:

- Zorg dat je goed voorbereid bent. Begrijp waarom je dit medicijn moet krijgen.
- Heb je er last van? Dan kun je proberen of het beter gaat als je de plek een beetje koud maakt met ijsklontjes. Mocht dit niet genoeg helpen kun je vragen om een verdovende crème (EMLA) aan je arts of MDL-verpleegkundige.
- Je voelt waarschijnlijk nog wel het inspuiten van het medicijn.
- Probeer tijdens het toedienen om aan iets anders te denken. Denk bijvoorbeeld aan wat je het allerliefste voor je verjaardag wilt hebben of wat je graag wilt gaan doen als je vakantie hebt. Je zult merken dat het toedienen dan veel sneller gaat.

Tot slot

Als je na het lezen van deze folder nog vragen hebt, neem dan contact op met je dokter of MDL-verpleegkundige.

Medicatieoverzicht

Datum	Tijd	Dosering	Prikplaats
-------	------	----------	------------

Wat vindt u van deze patiënteninformatie?

Wij horen graag uw mening over deze folder. Wilt u na het lezen enkele vragen beantwoorden? U vindt de vragen via deze link: <https://folders.hagaziekenhuis.nl/2228>. Dank u wel.

Spreekt u geen of slecht Nederlands?

De informatie in deze folder is belangrijk voor u. Als u moeite heeft met de Nederlandse taal, zorg dan dat u deze folder samen met iemand leest die de informatie voor u vertaalt of uitlegt.

Do you speak Dutch poorly or not at all?

This brochure contains information that is important for you. If you have difficulty understanding Dutch, please read this brochure with someone who can translate or explain the information to

you.

Czy Państwa znajomość języka niderlandzkiego jest żadna lub słaba?

Informacje zawarte w tym folderze są ważne dla Państwa. Jeśli język niderlandzki sprawia Państwu trudność, postarajcie się przeczytać informacje zawarte w tym folderze z kimś, kto może Państwu je przetłumaczyć lub objaśnić.

Hollandaca dilini hiç konuşamıyor musunuz veya kötü mü konuşuyorsunuz?

Bu broşürdeki bilgi sizin için önemlidir. Hollandaca dilinde zorlanıyorsanız, bu broşürü, size tercüme edecek ya da açıklayacak biriyle birlikte okuyun.

إذا كنتم لا تتحدثون اللغة الهولندية أو تتحدثونها بشكل سيء إن المعلومات الموجودة في هذا المنشور مهمة بالنسبة لكم. إذا كانت لديكم صعوبة في اللغة الهولندية، فاحرصوا عندئذ على قراءة هذا المنشور مع شخص يترجم المعلومات أو يشرحها لكم.

180004122025